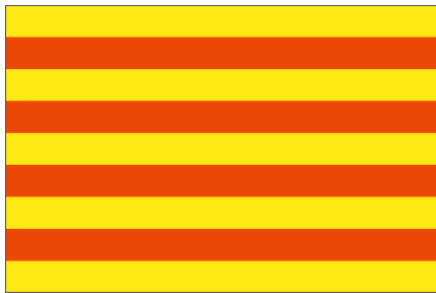

VARIABILITAT ICONOGRÀFICA DE LA SENYERA CATALANA

Introducció

Dins l'apartat on investiguem els mapes antics i les banderes de possessió que en ells hi apareixen, hem rebut moltes preguntes, sobre la variabilitat iconogràfica de la senyera catalana. Sobretot pel que fa al número de pals (1), a l'orientació dels pals (2), a la forma dels pals (3) i la combinació dels pals amb altres elements (4), com castells, àligues, Creus de Sant Jordi, Corones, Creus de Jerusalem, Creus de David... i d'altres.

Aquestes preguntes i dubtes son normals, ja que estem acostumats a la senyera dels 4 pals vermells i 5 grocs, coneguda comunament com la "Quatribarrada".

La senyera barrada dels comtes de Barcelona, és utilitzada de forma documentada com a mínim des dels segles XII fins al XVIII (1714) i utilitzada en els escuts, banderes, segells, mapes, gravats, pintures, tapissos i utilitzada per la marina mercant i de guerra, pels exèrcits, entre d'altres... Per norma general, la gran variabilitat iconogràfica de la "senyera", no trenca mai les característiques que la defineixen com a tal, que són:

- L'existència permanent de les vulgarment dites barres, que s'anomenen heràldicament com a pals (si són verticals), faixes (si són horitzontals), bandes (si són diagonals de dalt-esquerra a baix-dreta) i barres (si són de dalt-dreta a baix-esquerra). Aquests pals podien ser rectes o ondulades. Tot plegat la convertien en una bandera genuïnament ratllada.
- Els seus colors definitoris quasi bé sempre eren el Groc i el Vermell.
- En el cas que ens ocupa, va ser utilitzada com a distintiu de possessió dels diferents regnes i territoris dels comtes de Barcelona, al Principat de Catalunya, Occitània, Aragó, Mallorca, València, Múrcia, Sicília, Nàpols, Ducats Grecs, Nord d'Àfrica, arreu del Continent Americà... i d'altres no tant coneguts de l'actual Andalusia Oriental, Illa de Xipre, Croàcia, per ciutats de l'actual Turquia, Illes Canàries, Filipines, Nova Guinea (Oceania)...etc.

Aquestes característiques de la senyera catalana eren conegudes, reconegudes i assumides arreu, com o podria ser el Lleó Alat de Venècia o les Claus de Sant Pere dels Estats Pontificis.

Contexts històrics i manipulacions interessades

Avui en dia, quan parlem d'un barceloní, gironí, lleidatà o tarragoní, ningú té dubte de què tots son catalans. Abans del 1714, quan algú parlava dels abans esmentats, o d'un aragonès, mallorquí, valencià, sicilià, sard... tothom tenia clar que tots eren catalans, de regnes diferents, però d'una única nació, la catalana.

Així trobem infinitat d'exemples que corroboren aquesta afirmació:

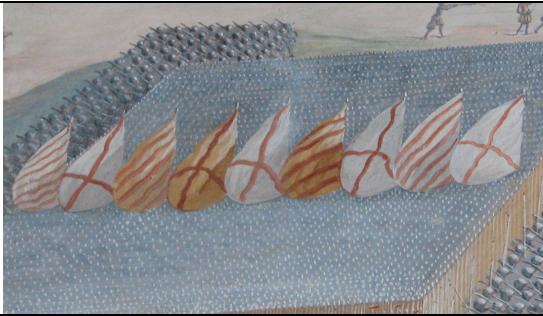
- Els almogàvers formats principalment per catalans, navarresos i aragonesos, arreu se'ls coneixia com la "Gran Companyia Catalana".
- El primer Atles modern de la història de l'any 1375 és conegut mundialment com "l'Atles Català". El seu autor Abraham Cresques era Mallorquí.
- El papa Alexandre VI/Roderic de Borgia (1492-1503), era del regne de València (Xàtiva) i originari d'Osca. Tot i això era conegut a Roma i a la Santa seu com al Papa Català i sota el seu mandat al Vaticà es parlava i escrivia tota la documentació Pontifícia en català. És allà on es deia "*Oh Dio, la Chiesa romana in mani dei catalani!*".

De fet els historiadors castellans ja porten segles destruint, amagant, canviant, rescrivint, confeccionat la seva pròpia història i fent-se seva la nostra història, "La Catalana". Per tant el que han intentat és eliminar qualsevol rastre d'origen català de qualsevol fet, situació, lloc, autor, territori o paraula, canviant-los per mots aliens i substitutius dels catalans. Aquí en teniu uns quants exemples:

- Arxiu Reial de Barcelona * Arxiu de la Corona d'Aragó (a partir de 1738).
- Verge de Montserrat patrona d'Espanya (abans de 1739) * Virgen del Pilar patrona d'Espanya (a partir de 1739).
- Marina Catalana * Marina Aragonesa (els vaixells pujant i baixant per l'Ebre).
- Joan Cristòfor Colom, català * Cristóbal Colon, genovès.
- La Cartografia Catalana * Cartografia Mallorquina.
- Imperi Català * Imperi Espanyol * Espanya.
- Hispània com a concepte geogràfic * España com a concepció política actual. Sols recordar que el 1492 es va celebrar el "V centenari del descobriment d'Amèrica" i no pas el "V centenari d'Espanya". En canvi els historiadors castellans, no tenen cap problema en anomenar-nos a tots espanyols o d'espanya als personatges i fets succeïts abans del 1714.
- Fins no fa gaire el català era un dialecte de la llengua castellana, o que Catalunya mai havia estat un regne... i així moltes més que neguen el que és evident.

Exemples de Variabilitat Iconogràfica

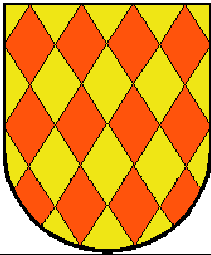
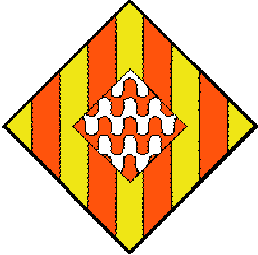
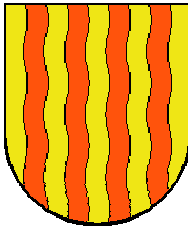
(1) En quant al número de pals:

		
XIII. Jaume I, "Cantigas de Santa Maria"	XIII. Soldat en una pintura mural del temple de l'església de Sant Fructuós de Bierge a Osca.	XIII. Catedral de Toledo (cavaller Català)
		
1519. Conquesta de Tenochtitlan (Mèxic), per Hernan Cortes The Library of Congress Washington, DC	1535. Campanya de Tunis (Tapís)	Ciutat de Tortosa, mapa de 1555 de l'autor Portuguès Sebastiao Lopes
		
1582. Batalla de les Illes Terceiras/Açores ("Terços Espanyols")		

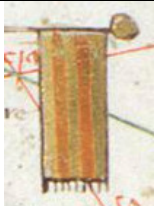
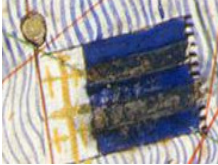
(2) en quan a l'orientació dels pals:

		
Mapa de Xipre de 1413 de l'autor català Macià de Viladesters. (horitzontal)	1439. Mapa de Sicília de l'autor Català Gabriel Vallseca. (horitzontal)	Xile en el mapa de 1585 de l'autor portuguès Luís Teixeira. (Vertical)
		
Veneçuela en el mapa 1578 de l'autor Portuguès Sebastiao Lopes. (Verticals i diagonal).	Ciutat de Mèxic en el Mapa de 1589 de l'autor Italià Baptista Boazio. (Vertical)	Quito en el mapa anònim de 1565 Library of Congress-Washington. (Diagonal)

(3) en quan a la les formes dels pals:

			
Escut de Centelles	Escut de la Ciutat de Tarragona	Escut de la Ciutat de Tarragona	Escut de la Vila Balaguer
			
Escut de la Vila Tàrrrega			

(4) en quan a la combinació dels pals amb altres elements com, castells, àligues, Creus de Sant Jordi, Creus de Jerusalem, Creus de David

Exemples del Mapa d'Abraham Cresques (1375, BNF)			
	Barcelona	València	Mallorca
			
Sicília	Xipre	Philadelfia (turquia)	Anantalya (Turquia)
			
Mapa Montpeller del 1339 de l'autor Català Angeli Dulcert	Mapa de Xipre de 1413 de l'autor català Macià de Viladesters.	Mapa de Xipre de 1439 de l'autor Català Gabriel Vallseca	Tunísia en el mapa de 1560 de l'autor Mallorquí Mateo Prunes.
			
Ciutat de Mèxic del Mapa de 1596 del Català Joan Oliva			

CONCLUSIONS

- El número de pals i l'orientació d'aquests podia ser iconogràficament variables, sense la pèrdua de la seva identitat i simbologia genuïnament catalana.

Ajuda'ns a reconstruir la nostre desapareguda i oblidada història enviant-nos els teus comentaris o coneixements al respecte a info@HistoCat.com.

Enric G.